

předmětem mohou býti nejen otázky dogmatiky a morálky, nýbrž i dějin církevních, práva církevního atd. V tomto případě jest zjištěno, že P. Josef M. předčítal při kázání —oděn jsa v kněžské roucho— o májové pobožnosti ve farním kostele ve S. spisek Josefa Pospíšila: »Lidová kázání o církevních reformách v československé republice«. Na str. 32 tohoto spisku, vydaného Jednotou k a t o l i c k é h o duchovenstva československého, v kapitole o celibátu uvádí autor, že kněžstvo podalo Sv. otcí do Říma různé žádosti, týkající se obnovy katolické církve a mezi nimi i prosbu za dobrovolnění kněžského celibátu, vykládá, jak byl v římsko-katolické církvi celibát zaveden, uvažuje, bylo-li by prospěšno pro církev, celibát zrušiti, a dospívá ke kladné odpovědi. Spisek stojí, jak zřejmo z jeho obsahu, na půdě církve římsko-katolické, jest psán věcně a s ušlechtilou tendencí. Dle výpovědi svědka děkana D-a není církevních předpisů, které by zakazovaly předčítání takových spisů při kázání. Nelze proto tvrditi, že kázání P. M-a propagovalo učení církvi římsko-katolické odporující a také napadený rozsudek nic takového nezjišťuje. Obžalovaný neměl práva rušivě a urážlivě zasahovati do kázání. Neměl by ho ani v případě druhého odstavce § 303 tr. zák., o kterém zde nemůže býti vůbec řeči; tento odstavec prohlašuje za trestného kněze, který propaguje s kazatelnou určité politické strany nebo jejich tisk a volby, kritizuje zákony a nařízení anebo promlouvá o věcech státního a politického života vůbec. V daném případě šlo o otázku čistě církevní, o které bylo promlouváno věcně a nikoliv jednostranně na základě spisu římsko-katolického kněze. Námitky zmateční stížnosti nejsou tudíž odůvodněny. Po subjektivní stránce zjišťuje první soud a náležitě odůvodňuje, že obžalovaný jednal úmyslně, neboť sám doznal, že šel do kostela proto, aby kněze pokáral a výtržnost stropil, a několik svědků potvrdilo, že se po odchodu z kostela znovu vrátil a nové urážky pronesl. Popírá-li stížnost skutkové zjištění o subjektivní vině a nahrazuje-li je jiným, v rozsudku neobsaženým — že obžalovaný jednal ve skutkovém omylu, trestný úmysl vylučujícím — neprovádí tím žádného materiálně právního důvodu aniž jiného důvodu zmatečnosti.

Čís. 964.

Oznamování, že nastane změna ve státoprávním poměru Hlučínska, spadá pod skutkovou podstatu přestupku § 308 tr. zák.

(Rozh. ze dne 20. října 1922, Kr II 831/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 22. dubna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem dle § 308 tr. zák.

Důvody:

Soud první stolice zjišťuje, že se stěžovatel při schůzi invalidů, konané začátkem ledna 1921 v K., vyjádřil takto: »O Hlučínsku nepadlo ještě poslední slovo, bude to trvati ještě dlouho, musí se vytrvati, my přijdeme ještě pod pruskou vládu«. V té době bylo o osudu Hlučínska již rozhodnuto. Zákonem ze dne 30. ledna 1920, čís. 76 sb. z. a n., jenž nabyl účinnosti

dnem vyhlášení, byla na ně ve smyslu § 83 mírové smlouvy, uzavřené ve Verssaillech, rozšířena trvale suverenity státu Československého a bylo mimo jiná opatření, plynoucí z této suverenity, zákonem ze dne 14. března 1920, čís. 152 sb. z. a n. upraveno v něm soudnictví a rozšířena na ně působnost zákonů a nařízení z oboru práva soukromého a soudní správy, nařízením pak ze dne 4. května 1920, čís. 321 sb. z. a n. upravena veřejná správa a rozšířena na Hlučínsko působnost zákonů a nařízení, platných v ostatním území republiky Československé. Je známo, že v kraji Hlučínském bylo se strany různých živlů domácích i zahraničních, jež tomuto novému poměru nepřály, vnášeno mezi tamní obyvatelstvo mínění, že poměr ten není trvalým a že bude Hlučínsko vráceno opět státu pruskému. Účel takovýchto podnikání byl na snadě: vzbuditi v obyvatelstvu nespokojenost s novými poměry a domáhati se návratu do starých poměrů. Projevem stěžovatelovým, o nějž ide, bylo rovněž účastníkům shromáždění, tedy prostředkem veřejného vyhlásování, oznamováno, že nastane změna ve státoprávním poměru kraje Hlučínského, jenž byl, jak uvedeno, teprve nedávno před tím upraven, v tom směru, že kraj ten připadne opět státu pruskému. Jest tedy závadný projev rozšiřováním, případně roztrušováním pověstí, jaké má na mysli § 308 tr. zák., pokud se týče předpovídáním tam uvedeným. Nemůže býti pochybnosti o tom, že tímto projevem byla vnášena mezi účastníky schůze — a poněvadž je zřejmo, že projev bude i dále sdělován — i mezi ostatní obyvatelstvo, nejistota co do trvání státní příslušnosti kraje Hlučínského ke státu Československému, ježto změna, stěžovatelem předpovídaná, zasahuje hluboce do života veřejného a dotýká se citelně i práv soukromých. Nejistota takto vzniklá projevuje se přirozeně odporem, byť i pasivním, proti právním řádům, v novém státě platným, jež ukládají obyvatelstvu plnění určitých občanských povinností vůči novému státu, kterýžto odpor jest s to, by veřejnou bezpečnost znepokojil a řádné provádění státní správy brzdil. Aby byla veřejná bezpečnost ohrožována činy násilnými, se ku skutkové podstatě přestupku dle § 308 tr. zák. nevyhledává. Vzhledem k trvalému upravení státní příslušnosti kraje Hlučínského, postrádá závadný výrok jakéhokoli důvodu, má povahu roztrušování pokud se týče rozšiřování nepravdivých, co do veřejné bezpečnosti znepokojujících pověstí, po případě roztrušování nebo rozšiřování předpovídání stejné povahy, naplňuje tedy skutkovou povahu přestupku dle § 308 tr. zák. Tvrdí-li stížnost, že osud dá snad stěžovateli za pravdu, může to snad býti osobním přáním stěžovatele, nikoli však dostatečným důvodem ve smyslu § 308 tr. zák.

Čís. 965.

Obecní orgánové, vybírající přírážku z nápojů, požívají ochrany § 68 tr. zák.

(Rozh. ze dne 21. října 1922, Kr I 1168/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v České Lípě ze dne 7. září 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. zák.